

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 8.9.2004
KOM(2004) 526 končno

2003/0021 (CNS)
2003/0022 (CNS)

Spremenjen predlog

DIREKTIVA SVETA (Euratom),

o določitvi osnovnih obveznosti in splošnih načel o varnosti jedrskih objektov

Spremenjen predlog

DIREKTIVA SVETA (Euratom)

o varnem ravnanju z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki

(predložila Komisija v skladu s členom 119(2)
Pogodbe EURATOM)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OKVIR

30. januarja 2003 je Komisija sprejela predloga Direktiv, ki se posamično nanašata na varnost jedrskih objektov in ravnanje z izrabljenim gorivom ter radioaktivnimi odpadki¹. Pravni podlagi zanj sta v Poglavju 3 Pogodbe Euratom, ki zadeva zdravstveno varstvo.

Potem ko je 27. marca 2003 svoje mnenje podal Evropski ekonomsko-socialni odbor, sta bila predloga 2. maja 2003 posredovana Svetu. Svet je v skladu s postopkom iz člena 31 Pogodbe Euratom zaprosil za mnenje Evropski parlament. Mnenje o predlogih je Evropski parlament sprejel na plenarnem zasedanju 13. januarja 2004.

Mnenje Evropskega parlamenta podpira pristop Komisije glede zagotavljanja zavezujoče zakonodaje na področju varnosti jedrskih objektov in ravnanja z radioaktivnimi odpadki v razširjeni Evropski uniji. Parlament je sprejel več sprememb, večina izmed njih pa je za Komisijo sprejemljivih. O obeh predlogih je hkrati razpravljala tudi Svet v času italijanskega in irskega predsedovanja. Vsebina besedil se je medtem usklajevala in razvijala, kar ne pomeni odmika od političnih ciljev, ki si jih je ob sprejetju predlogov zadala Komisija.

Poleg posvetovanj, ki izhajajo iz postopka, predvidenega v Pogodbi Euratom, je Komisija o predlogih opravila številna posvetovanja tako s pristojnimi organi v državah članicah kot v industrijskih panogah, ki jih predloga zadevata, posamezno in kolektivno na različnih forumih, preden je predloga Direktiv vložila in v času njunega preučevanja. Posvetovala se je tudi z mednarodnimi organizacijami, kot sta Mednarodna agencija za atomsko energijo (MAAE) in Agencija za atomsko energijo.

Komisija je prav tako izkoristila udeležbo na več mednarodnih srečanjih za predstavitev svojih pravnih predlogov. Tako je predloga predstavila ne le na srečanjih, ki so jih pripravile države članice, temveč tudi v tretjih državah. Omenjena srečanja so omogočila predstavitev razvoja obeh predlogov direktiv skozi pogovore z Evropskim parlamentom in Svetom.

2. VRSTA SPREMEMB

Glavne spremembe, ki jih je sprejel Evropski parlament, zadevajo naslednje točke:

2.1. Predlog direktive na področju varnosti jedrskih objektov

Glavna zahteva Evropskega parlamenta se nanaša na financiranje razgradnje jedrskih objektov. Pričakovanja Parlamenta glede tega vprašanja so velika, kot to potrjuje medinstitucionalni sporazum, sklenjen 26. junija 2003² v času sprejetja Direktive o skupnih pravilih na notranjih trgih električne energije. Ta sporazum poudarja, da morajo države članice zagotoviti, da bodo ustrezni finančni viri za razgradnjo jedrskih objektov dostopni in da bodo služili samo v ta namen.

---

¹ COM(2003) 32.

² UL L 176, 15.7.2003, str. 56.

Evropski parlament poudarja, da med državami članicami obstajajo razlike v načinih financiranja razgradnje, ki lahko pripeljejo do izkrivljanja konkurence in diskriminacije med proizvajalci jedrske energije. Komisija je med razpravami v Evropskem parlamentu poudarjala pomen tega vprašanja za notranji trg električne energije, je pa vendarle menila, da bi ga bilo treba reševati prek ustreznih instrumentov Skupnosti, ne pa prek direktiv o skupnih pravilih notranjega trga električne energije. Komisija je menila, da Pogodba Euratom ponuja primeren okvir za reševanje tega vprašanja.

Da bi izpolnili pričakovanja Parlamenta, bo potrebno v drugi odstavku člena 9 vnesti ukrep, ki bo zagotovil dostopnost finančnih virov in povezanost njihove uporabe z razgradnjo. V zvezi z nasprotovanjem večine držav članic v Svetu sprejetju trajnega ukrepa na tem področju, se predlaga, naj bo to vprašanje urejeno z Direktivo o jedrski varnosti. Komisija si pridržuje možnost, da bo kmalu predlagala kakršno koli primerno alternativno pobudo, ne da bi pri tem izključevala Pogodbo o ES.

Ostale spremembe Evropskega parlamenta, ki so za Komisijo sprejemljive, so v širši obliki že vključene v kompromisno besedilo, ki ga je sprejel Svet.

2.2. Predlog direktive o ravnanju z radioaktivnimi odpadki

Glavne spremembe Evropskega parlamenta, sprejemljive za Komisijo, zadevajo načine javnega obveščanja ter pravil, ki se nanašajo na raziskave in razvoj. Sedanje besedilo Sveta v veliki meri te elemente že vključuje, razen sprememb, ki se nanašajo na raziskovanje ravnanja z radioaktivnimi odpadki, ki torej potrebujejo vnos novega člena v predlog. Vseeno pa ni potrebno ohraniti priporočila o možnosti ustanovitve skupnega podjetja. Nekatere države članice nasprotujejo omembi tovrstne možnosti v direktivi. V vsakem primeru pa omenjena možnost obstaja tudi v Pogodbi Euratom.

Pomembno je poudariti, da Evropski parlament v svojih spremembah preprečuje koncept časovnih rokov Skupnosti za odobritve razvoja in delovanja objektov za dokončno odstranitev. Države članice lahko prosto določijo svoje datume. Pogovori znotraj Sveta so poleg tega jasno pokazali, da so države članice sovražno nastrojene do koncepta časovnih rokov Skupnosti za dokončno odstranitev. Organi za nadzor varnosti v državah članicah menijo, da bi jih upoštevanje časovnih rokov v določenih primerih prisililo k izdaji dovoljenja, ki pa ne bi bilo v skladu z njihovo tehnično oceno varnosti objekta za opravljanje odstranitve. Bolj prožen sistem, ki državam članicam dopušča določitev časovnih rokov ob upoštevanju rokov, temelječih na medsebojnih pritiskih – npr. Konvencijah MAAE, je torej prednosten in ustreza stališču Evropskega parlamenta.

3. SKLEP

Dopolnila, ki jih je sprejel Evropski parlament in ki so sprejemljiva za Komisijo, ne spreminjajo političnih ciljev, ki si jih je Komisija zadala 30. januarja 2003, ko je sprejela oba predloga direktiv.

Posredovanje Skupnosti je nujno za zagotovitev vzdrževanja visoke ravni jedrske varnosti znotraj razširjene Evropske unije. Mednarodne konvencije s področja varnosti edrskih objektov in ravnanja z obsevanimi gorivi in radioaktivnimi odpadki so vsekakor obvezujoče za pogodbene stranke, vendar so te že po naravi spodbudne, saj ne postavljajo nobenih mehanizmov, ki bi zagotovili, da bodo obveznosti, ki iz njih izhajajo, tudi spoštovane. Nimajo

enakega učinka kot posredovanje Skupnosti in jih torej ne moremo imeti za njegov nadomestek. Odsotnost zakonodaje Skupnosti bi torej škodovala njenim državljanom ter interesom razširjene Evropske unije.

Spremenjena predloga sta hkrati priložnost za Skupnost, da odobri določene spremembe Evropskega parlamenta, vendar tudi nadaljnji in razvoj besedil, ki bodo sledila razpravam znotraj Sveta.

Spremenjen predlog

DIREKTIVA SVETA (Euratom)

o določitvi osnovnih obveznosti in splošnih načel o varnosti jedrskih objektov

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti členov 31 in 32 Pogodbe

ob upoštevanju predloga Komisije³,

ob upoštevanju mnenja skupine strokovnih izvedencev iz držav članic, ki jo je imenoval Znanstveno-tehnični odbor v skladu s členom 31 Pogodbe,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta⁵,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 2(b) Pogodbe določa, da bo Skupnost, kot je določeno v tej Pogodbi, postavila enotne varnostne standarde za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva ter zagotovila njihovo uporabo;
- (2) Člen 30 Pogodbe določa, da se v Skupnosti določijo temeljni standardi za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj.
- (3) Direktiva Sveta 96/29/Euratom⁶ določa temeljne standarde za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja.
- (4) Nesreča v jedrski elektrarni Černobil je leta 1986 poudarila potrebo Skupnosti po dopolnitvi veljavnih temeljnih standardov z ukrepi v primeru radiološke nesreče. V skladu s tem Sklep Sveta 87/600/Euratom⁷ postavlja sporazume o zgodnji izmenjavi informacij v primeru radiološke nesreče, medtem ko Direktiva Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 o obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravilih ravnanja v primeru radiološkega izrednega

---

³ UL C [...], [...], str. [...].

⁴ UL C [...], [...], str. [...].

⁵ UL C [...], [...], str. [...].

⁶ UL L 159, 29.6.1996, str. 1.

⁷ UL L 371, 30.12.1987, str. 76.

dogodka⁸, uvaja obveznosti držav članic glede obveščanja prebivalstva v primeru radiološkega izrednega dogodka.

- (5) Temeljni standardi so bili nadalje dopolnjeni z Direktivo Sveta 92/3/Euratom o nadzorovanju in kontroli pošiljk radioaktivnih odpadkov med državami članicami ter v Skupnost in iz nje⁹, in z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1493/93 z dne 8. junija 1993 o pošiljkah radioaktivnih snovi med državami članicami¹⁰.
- (6) Direktiva Sveta 2003/122/Euratom z dne 22. decembra 2003 o nadzoru visokoaktivnih zaprtih radioaktivnih virov in virov neznanega izvora¹¹ postavlja specifične zahteve, s katerimi naj bi zagotovili, da bodo omenjeni viri pod nadzorom tudi potem, ko ne bodo več v uporabi.
- (7) Sistem varstva pred sevanjem, čeprav po veljavnih temeljnih standardih zagotavlja visoko raven varstva zdravja prebivalcev, temelječo na tekočih znanstvenih spoznanjih s tega področja, mora biti dopolnjen za zagotovitev ohranitve visoke ravni varnosti jedrskih objektov. Ohranitev visoke ravni varnosti od nastanka do razgradnje z vzdrževanjem učinkovite obrambe pred radiološkimi tveganji in preprečevanje nesreč z možnimi radiološkimi posledicami je *sine qua non* za popolno doseganje ciljev varovanja zdravja, določenih v Členu 2(b) Pogodbe.
- (8) Države članice so že uveljavile ukrepe, ki jim omogočajo doseganje visoke ravni jedrske varnosti znotraj EU. Ocenjevanje jedrske varnosti v novih državah članicah, ki ga je opravil Svet, je potrdilo, da so te države že dosegle primerljivo raven varnosti ali pa bodo za to kmalu sposobne, ob upoštevanju polne izvedbe priporočil, ki izhajajo iz ocenjevanja.
- (9) Standardi in pristopi Mednarodne agencije za jedrsko energijo (MAAE) sestavljajo mednarodno priznani okvir za najboljšo prakso, na katerem temeljijo nacionalne varnostne zahteve in za izpolnjevanje katerega so znatno prispevale države članice.
- (10) Kljub visoki stopnji usklajenosti se ukrepi za varnost jedrskih objektov še vedno precej razlikujejo od ene do druge države članice. Te razlike danes Skupnosti ne dovolijo, da bi izpolnjevanje zahtev glede varovanja zdravja, ki jih določa člen 2(b), potekalo v najboljši možni meri. Evropska skupnost za atomsko energijo se je s pristopom h Konvenciji o jedrski varnosti, ki je začela veljati 24. oktobra 1996, zavezala k spoštovanju mednarodno priznane visoke ravni jedrske varnosti. Da bi Skupnost lahko zagotovila spoštovanje teh načel na ravni Skupnosti ter "enotnih varnostnih standardov", kot jih določa člen 2(b) Pogodbe Euratom, je potrebno temeljne standarde za varstvo pred sevanjem dopolniti s skupnimi varnostnimi načeli.
- (11) Odgovornost države za varnost jedrskih objektov je temeljno načelo, na katerem je mednarodna skupnost razvila ureditev jedrske varnosti, kot je to potrdila Konvencija o jedrski varnosti in njene podpisnice, vključno z Evropsko skupnostjo za atomsko energijo; glavna odgovornost za varnost jedrskih objektov torej ostaja na imetniku

---

⁸ UL L 357, 7.12.1989, str. 31.

⁹ UL L 35, 12.2.1992, str. 24.

¹⁰ UL L 148, 19.6.1993, str. 1.

¹¹ UL L 346, 31.12.2003, str. 57.

licence in pod nadzorom njegovega nacionalnega regulativnega organa in je ukrepi te direktive ne smejo zmanjšati.

- (12) Nevarnosti ionizirajočega sevanja se lahko pojavijo tako v času aktivnega obratovanja jedrskega objekta kot tudi kot posledica postopka razgradnje. Da bi bili kos tveganjem, povezanim z odstranjevanjem radioaktivnih snovi, je trebno zagotoviti varno razgradnjo jedrskih objektov, vključno z dolgoročnim ravnanjem z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom.
- (13) Za doseg zgoraj omenjenih ciljev Skupnosti glede varstva pred sevanjem je pomembno določiti temeljne obveznosti in splošna načela varnosti jedrskih objektov.
- (14) Za podporo varnosti jedrskih objektov so nujno potrebni tudi ustrezni finančni viri. V zvezi s tem morajo države članice takšne finančne vire zagotoviti v času proizvodne življenjske dobe objektov ter poskrbeti, da bodo uporabljeni v namen, za katerega so bili ustanovljeni.
- (15) Ta direktiva je v skladu z ureditvijo, vzpostavljeno s Konvencijo o jedrski varnosti iz 1994, ki je začela veljati 24. oktobra 1996 in katere podpisnice so vse države članice. Z Odločbo Komisije 1999/819/Euratom¹² je Evropska skupnost za atomsko energijo h Konvenciji pristopila 31. januarja 2000. Ker je področje omenjene Konvencije omejeno na jedrske elektrarne, ta direktiva razširja njena načela na vse jedrske objekte, kjer je upoštevanje varnosti obvezno.
- (16) V enakem kontekstu Skupna konvencija o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki¹³, ki je začela veljati 18. junija 2001, v členu 26 določa, da bo vsaka pogodbeni stran storila ustrezne korake za zagotovitev varnosti razgradnje jedrskega objekta. Z omenjenimi ukrepi bo zagotovila kvalificirano osebje ter finančne vire. Člen 22(ii) Konvencije poziva vse pogodbene strani, naj zagotovijo ustrezne finančne vire za zagotavljanje varnosti objektov za izrabljeno gorivo in ravnanje z radioaktivnimi odpadki v času proizvodne življenjske dobe objekta, kot tudi za razgradnjo.
- (17) Za nadzor izvajanja pravil, določenih v skladu s to direktivo, morajo države članice Komisiji podati poročilo o ukrepih, ki so jih sprejele za izpolnitev obveznosti iz te direktive.
- (18) Za čim boljšo uporabo izkušenj nacionalnih regulativnih organov in prispevek k razvoju skupnega pristopa k jedrski varnosti je treba ustanoviti Odbor regulativnih organov.
- (19) Komisija je opravila številna posvetovanja, tako z nacionalnimi organi kot predstavniki industrijskih panog, ki jih zadevata predloga, posamezno ali kolektivno na različnih forumih. Opravila je tudi posvetovanja z mednarodnimi organizacijami, kot sta Mednarodna agencija za jedrsko energijo in Agencija za jedrsko energijo. Komisija je prav tako izkoristila udeležbo na različnih mednarodnih srečanjih za predstavitev svojih pravnih predlogov. Omenjena posvetovanja niso Komisiji

---

¹² UL L 318, 11.12.1999, str. 20.

¹³ UL C [...], [...], str. [...].

omogočila le predstavitev svojega videnja problematike jedrske varnosti, temveč tudi zbiranje odzivov različnih udeležencev za pospešitev lastnih presoj –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1
Vsebina in področje uporabe

1. Za zagotovitev varstva prebivalcev in delavcev pred nevarnostmi ionizirajočega sevanja iz jedrskih objektov se s to direktivo dopolnijo temeljni standardi, določeni s členom 30 Pogodbe ESAE, kar zadeva varnost takšnih objektov z določitvijo ustreznih temeljnih obveznosti in splošnih načel.
2. Direktiva se bo izvajala za vse jedrske objekte, vključno s prenehanjem njihovega obratovanja, za katere se zahteva upoštevanje varnosti po zakonodajnih in regulativnih okvirih v državi članici, v kateri se nahajajo.

Člen 2
Opredelitve pojmov

Za namene te direktive veljajo naslednje opredelitve pojmov:

- 1) „Jedrski objekt“ je vsak civilni objekt in z njim povezano zemljišče, poslopja in oprema, kjer se radioaktivne snovi stalno ali začasno proizvajajo, predelujejo, uporabljajo, kjer se z njimi rokuje, se jih skladišči ali odstranjuje; ta opredelitev velja do trenutka, ko za objekt prenehajo veljati radiološke omejitve; opredelitev se ne nanaša na objekte za pridobivanje rudnin ter za objekte, v katerih se nahajajo le majhne količine radioaktivnih snovi, kot so zaprti radioaktivni viri za medicinske, raziskovalne in industrijske namene;
- 2) „Jedrska varnost“ pomeni stanje, doseženo z ukrepi, sprejetimi z namenom preprečevanja nesreč ali ublažitev njihovih posledic, katerega rezultat je varstvo delavcev in prebivalcev pred čezmernimi tveganji sevanja iz jedrskih objektov;
- 3) „Skupna varnostna načela“ so vsi predpisi, določeni v členih 3 do 11;
- 4) „Radioaktivna snov“ je vsaka snov, ki oddaja ionizirajoče sevanje;
- 5) „Ionizirajoče sevanje“ je prenos energije v obliki delcev ali elektromagnetnih valov z valovno dolžino 100 nanometrov ali manj ali s frekvenco 3×10^{15} Hertz ali več, ki lahko posredno ali neposredno proizvaja ione;
- 6) „Regulativni organ“ je vsak organ ali organi, ki ga (jih) imenuje zakonita oblast vsake države članice za zagotovitev licence in ureditev določitve lokacije, oblikovanja, gradnje, obratovanja ali razgradnje jedrskih objektov;
- 7) „Licenca“ je dovoljenje, ki jo prosilcu odobri regulativni organ za ureditev določitve lokacije, oblikovanja, gradnje, obratovanja ali razgradnje jedrskih objektov;

- 8) „Razgradnja“ so vsi koraki, ki vodijo v prenehanje regulativnega nadzora jedrskega objekta (ki ni objekt za odstranjevanje); omenjeni koraki vključujejo tudi postopke dekontaminacije in razgradnje;
- 9) „Radioaktivni odpadki“ so radioaktivna snov v plinasti, tekoči ali trdni obliki, za katero država članica ali fizična oz. pravna oseba, katere mnenje sprejme država članica, ne predvideva nobene uporabe več, in ki jo kot radioaktivne odpadke nadzoruje regulativni organ, v skladu z zakonodajnim in regulativnim okvirom države članice;
- 10) „Praksa“ je človekova dejavnost, ki lahko poveča izpostavljenost posameznikov sevanju iz umetnega vira, ali iz naravnega vira, kjer se naravni radionuklidi uporabljajo zaradi svojih radioaktivnih, fisijskih ali plodnih lastnosti, razen v primeru, ko do izpostavljenosti pride po nesreči.

Člen 3 *Regulativni organ*

1. Vsaka država članica bo ustanovila regulativni organ in zagotovila, da bodo med opravljanjem olžnosti na področju jedrske varnosti naloge tega organa učinkovito ločene od nalog katerega koli drugega organa, organizacije, tako zasebne kot javne, kar zadeva promocijo ali uporabo jedrske energije. Regulativni organ bo dobil ustrezne pristojnosti, na voljo pa bo imel potrebne finančne in človeške vire za izpolnjevanje odgovornosti, ki mu je zaupana.
2. Regulativni organ bo nadziral in urejal jedrsko varnost jedrskih objektov ter zagotovilo izvajanje varnostnih predpisov. Prav tako bo pristojen za podeljevanje licence ter nadziral uporabo predpisov glede določitve lokacije, oblikovanja, konstrukcije, gradnje, obratovanja ali razgradnje jedrskih objektov.

Člen 4 *Odgovornost za varnost jedrskih objektov*

- 1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, da se zagotovi, da glavna odgovornost za varnost jedrskih objektov ostane imetniku licence pod nadzorom regulativnih organov iz člena 3. Izvajanje varnostnih ukrepov in nadzor v jedrskih objektih določita izključno regulativni organ in imetnik licence.**
- 2. Vsaka država članica mora urediti in vzdrževati zakonodajni in regulativni okvir za izvajanje varnosti jedrskih objektov. Zakonodajni in regulativni okvir mora poskrbeti za:**
  - (a) ustanovitev nacionalnih varnostnih zahtev in predpisov;**
  - (b) sistem licenc glede jedrskih objektov ter za prepoved delovanja jedrskih objektov brez licence;**
  - (c) sistem regulativne inšpekcije in ocenjevanja jedrskih objektov za potrditev njihove skladnosti z veljavnimi predpisi in pogoji licence;**

(d) izvajanje veljavnih predpisov in izpolnjevanje pogojev licenc, vključno z opustitvijo, spremembo ali preklicem.

3. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, zato da se zagotovi, da bo vsak imetnik licence izpolnjeval svoje odgovornosti.

Člen 5

Varnost v jedrskih objektih

Države članice morajo poskrbeti za izvajanje vseh razumno izvedljivih ukrepov za zagotovitev visoke ravni varnosti v jedrskih objektih. Države članice zlasti naredijo ustrezne korake za:

- (a) uvedbo in ohranitev učinkovitih ukrepov v jedrskih objektih proti potencialnim radiološkim tveganjem, za zaščito posameznikov in družbe pred škodljivimi učinki ionizirajočega sevanja iz teh objektov;
- (b) preprečitev nesreč z radiološkimi posledicami ali ublažitev posledic, če do nesreč vendarle pride;
- (c) zagotovitev dolgoročnega ravnanja z vsemi radioaktivnimi snovmi, vključno z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom, nastalimi med obratovanjem in razgradnjo, v skladu s temeljnimi standardi za varstvo prebivalcev in delavcev pred nevarnostmi, ki jih povzročata ionizirajoče sevanje;
- (d) zagotovitev učinkovitega obveščanja prebivalcev in, kjer je potrebno, posvetovanja z njimi, kot tudi s pristojnimi organi držav v soseščini jedrskega objekta v pristojnosti ene izmed držav članic, ki bi lahko bile prizadete v primeru radiološke nesreče na tem objektu, glede varnosti teh jedrskih objektov.

Člen 6

Prednost varnosti

1. Države članice morajo sprejeti vse ustrezne ukrepe, s katerimi bodo zagotovile, da bo v vseh postopkih, neposredno povezanih z jedrskimi objekti, jedrska varnost prednostna naloga.
2. Ukrepi za operativno zaščito prebivalstva v normalnih razmerah v skladu s členom 44 Direktive 96/29/ Euratom morajo upoštevati vse vidike jedrske varnosti jedrskih objektov.

Člen 7

Obveznosti imetnikov licenc

1. Države članice morajo od imetnikov licence zahtevati, da s svojimi objekti upravljajo v skladu s skupnimi varnostnimi načeli, določenimi v tej direktivi, ob upoštevanju

nacionalnih varnostnih zahtev ter predpisov, ki jih je določil regulativni organ in vseh ukrepov, ki jih sprejme omenjeni organ.

2. Države članice morajo od imetnikov licence zahtevati, naj sprejmejo in izvajajo programe za zagotovitev kakovosti, ki bodo sorazmerni s pomembnostjo jedrske varnosti objekta, ki ga upravljajo, in ki jih je potrdil vsaj regulativni organ z namenom pridobitve zaupanja o izpolnitvi specifičnih zahtev glede vseh dejavnosti, pomembnih za jedrsko varnost v času življenjske dobe jedrskih objektov.
3. Države članice morajo sprejeti potrebne ukrepe za razporeditev odgovornosti za razgradnjo jedrskih objektov, vključno s primeri, pri katerih odgovorne strani svojih zavez niso več zmožne izpolnjevati.

Člen 8 Inšpekcijski pregled

Države članice morajo zagotoviti, da inšpekcijske jedrske varnostne preglede izvajajo regulativni organ ali strokovnjaki, ki jih le-ta določi, tako v času obratovanja jedrskih objektov kot v času njihove razgradnje, ter da imetnik licence sprejme takšne inšpekcijske preglede.

Člen 9 Finančni viri

Države članice morajo sprejeti vse potrebne korake, s katerimi bodo zagotovile, da so za varnost jedrskih objektov ves čas njihovega delovanja na voljo ustrezni finančni viri, ki jih zagotovijo nadzorni organ in operaterji.

Člen 10 Strokovno znanje o jedrski varnosti

1. Države članice z ustreznimi ukrepi zagotovijo dosegljivost strokovnjakov s področja jedrske varnosti, sorazmerno z dejavnostmi, povezanimi z jedrsko varnostjo, ki so pod njihovo pristojnostjo. Države članice še posebej zahtevajo, da regulativni organ in imetniki licence zagotovijo ustrezno osebje v postopku odstranjevanja.
2. Država članica zagotovi načrte in možnosti za trajno teoretično in praktično usposabljanje, bodisi v državi članici, v kateri se nahaja jedrski objekt, ali v obliki čeznacionalnega sodelovanja, osebja, ki skrbi za varnost jedrskih objektov.

Člen 11 Načrti ukrepov ob izrednih dogodkih

1. Države članice zahtevajo izdelavo načrtov ukrepov ob izrednih dogodkih, tako zunaj kraja nesreče kot, v primeru držav, ki imajo pod svojo pristojnostjo jedrske objekte, za kraj nesreče. Načrte mora odobriti njihov regulativni organ ter jih redno preizkušati, da bi se lahko soočile z operativnimi incidenti ali nesrečami ter

zmanjšale možne učinke na prebivalstvo kakršnih koli radioloških nesreč, ki bi se zgodile med obratovanjem jedrskih objektov.

2. Vsaka država članica mora z ustreznimi ukrepi zagotoviti ustrezno obveščanje lastnega prebivalstva ter pristojnih organov držav v sosesčini jedrskega objekta pod njeno pristojnostjo, ki bi jih lahko prizadela radiološka nesreča, glede načrtov za ukrepanje v primeru nesreč in odziva nanje.
3. Države članice morajo od imetnika licence zahtevati, naj regulativnemu organu nemudoma poroča o kakršnih koli incidentih, ki bi ogrozili varnost, ter ukrepih, ki jih bo ob takih incidentih izvajal.

Člen 12

Odbor regulativnih organov

- 1. Ustanovi se Odbor regulativnih organov (v nadaljevanju „Odbor“)**
- 2. Odbor bo sestavljen iz predstavnikov regulativnih teles vsake izmed držav članic.**
- 3. Odbor bo sprejel svoja proceduralna pravila in določil predsednika med svojimi člani. Komisija bo delovala kot sekretariat Odbora.**
- 4. Odbor:**
  - (a) spodbuja izmenjavo najboljše prakse med regulativnimi organi z namenom zagotovitve postopnega usklajevanja varnostnih pristopov v okviru te direktive;**
  - (b) svetuje Komisiji v vseh zadevah v zvezi z jedrsko varnostjo, vključno s s predložitvijo povzetkov poročil iz člena 14;**
  - (c) določi smernice o vsebini, obliki, strukturi in časovnem razporedu nacionalnih poročil, kot je to določeno v členu 13, da se zagotovi čim večja skladnost s poročili, ki morajo biti pripravljene v skladu s členom 5 Konvencije o jedrski varnosti;**
  - (d) na zahtevo Komisije oceni poročila, pripravljena v skladu s členom 13, poda mnenje o vsakem nacionalnem poročilu, vključno s priporočili zadevnih držav članic, če je to mogoče.**

Člen 13

Nacionalna poročila

1. Države članice Komisiji predložijo poročilo o ukrepih, sprejetih za izpolnitev obveznosti, določenih s to direktivo, ter o varnostnih razmerah v jedrskih objektih pod njihovo pristojnostjo. Države članice lahko navedejo, kateri deli poročila naj ostanejo zaupni. Komisija poročila posredujejo Odboru.

2. Prvo poročilo mora biti poslano v [treh] letih od datuma, določenega v členu 15(1), pozneje pa v enakih časovnih presledkih kot poročila, ki bodo pripravljena v skladu s členom 5 Konvencije o jedrski varnosti, dodane k Odločbi 1999/819/Euratom v skladu z smernicami Odbora.

Člen 14
Povzetki poročil

Komisija predloži redne povzetke Evropskemu parlamentu in Svetu glede na roke, določene v členu 13(2) o izvajanju te direktive ter celotnem napredku, doseženem pri jedrski varnosti v Skupnosti, na podlagi predloženih poročil v skladu s členom 13(1) ob upoštevanju zahtev o zaupnosti.

Člen 15
Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, uredbe in upravne določbe, potrebne za usklajitev s to direktivo, napozneje do [dve leti od datuma, navedenega v členu 16].
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
3. Države članice Komisiji posredujejo besedilo glavnih predpisov v nacionalnih zakonih, ki jih bodo sprejele na področju, ki ga pokriva ta direktiva.

Člen 16
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 17
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

Spremenjeni predlog

DIREKTIVA SVETA (Euratom)

o varnem ravnanju z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti členov 31 in 32,

ob upoštevanju predloga Komisije¹⁴,

ob upoštevanju mnenja skupine strokovnih izvedencev iz držav članic, ki jo je imenoval Znanstveno-tehnični odbor v skladu s členom 31 Pogodbe,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁵,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta¹⁶,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 2(b) Pogodbe določa, da bo Skupnost, kot je določeno v tej Pogodbi, postavila enotne varnostne standarde za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva ter zagotavlja njihovo uporabo;
- (2) Člen 30 Pogodbe določa, da se v Skupnosti določijo temeljni standardi za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočega sevanja.
- (3) Člen 37 Pogodbe od držav članic zahteva, da Komisiji posredujejo splošne podatke glede kakršnega koli načrta za odstranjevanje radioaktivnih odpadkov.
- (4) Direktiva Sveta 96/29/Euratom¹⁷ določa temeljne standarde za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja.
- (5) Direktiva Sveta 92/3/Euratom¹⁸ uvaja o nadzorovanju in kontroli pošiljk radioaktivnih odpadkov med državami članicami ter v Skupnost in iz nje, vključno z obveznim in skupnim postopkom prijave prevoza takšnih odpadkov, ter zelo strogimi omejitvami in merili glede tretjih držav, v katere se lahko izvozijo radioaktivni odpadki.

---

¹⁴ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁵ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁶ UL C [...], [...], str. [...].

¹⁷ UL L 159, 29.6.1996, str. 1.

¹⁸ UL L 35, 12.2.1992, str. 24

- (6) Direktiva Sveta 85/337/EGS z dne 27. junija 1985 o o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje¹⁹, vključno s tistimi, ki zadevajo odstranjevanje in dolgoročno shranjevanje radioaktivnih odpadkov, države članice poziva, naj sprejmejo ukrepe, s katerimi bi zagotovile, da bi, še pred odobritvijo, projekte, ki bi utegnili imeti opazne učinke na okolje, med drugim tudi s pomočjo njihove narave, velikosti ali lokacije, naredili ob upoštevanju zahtev za oceno glede na učinke, ki bi jih lahko povzročili.
- (7) Odločba Sveta 87/600/Euratom²⁰ je določila ureditev Skupnosti za pospešeno izmenjavo informacij ob radiološkem izrednem dogodku, medtem ko Direktiva Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravilih ravnanja v primeru radiološkega izrednega dogodka²¹, uvaja obveznosti držav članic glede obveščanja prebivalstva v primeru radiološkega izrednega dogodka.
- (8) Direktiva Sveta 2003/122/Euratom z dne 22. decembra 2003 o nadzoru visokoaktivnih zaprtih radioaktivnih virov in virov neznanega izvora²² določa posebne zahteve, s katerimi naj bi zagotovili, da bodo omenjeni viri pod nadzorom tudi potem, ko ne bodo več v uporabi.
- (9) Obstoječa zakonodaja Skupnosti ne predvideva posebnih pravil, ki bi zagotovila, da se z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki povsod po EU ves čas ravna varno in na učinkovit ter dosleden način, in je torej potrebna dopolnitev obstoječih pravil Skupnosti.
- (10) Zelena knjiga Komisije '„K evropski strategiji za varnost energetske dobave“²³ poudarja, da je treba za problematiko radioaktivnih odpadkov najti zadovoljivo in kar se da pregledno rešitev.
- (11) Skupna konvencija o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki, ki je začela veljati 18. junija 2001, si prizadeva za doseganje in ohranjanje visoke ravni varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki po vsem svetu s povečanjem nacionalnih ukrepov in mednarodnega sodelovanja.
- (12) Proizvodnja jedrske energije pušča za seboj radioaktivne odpadke. Radioaktivni odpadki nastajajo tudi ob uporabi radionuklidov v medicini, raziskavah in industriji. Posledice sprostitve radionuklidov iz izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov bi lahko segale čez državne meje.
- (13) Odpadki iz postopkov izločanja, ki vsebujejo le radioaktivne snovi, do katerih pride po naravni poti, predstavljajo problematiko ravnanja z odpadki, ki bi morala biti naslovljena s strani držav članic, je pa drugačne narave kot ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom, ki ga obravnava ta direktiva.

---

¹⁹ UL L 175, 5.7.1985, str. 40, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 97/11/ES, UL L 73, 14.3.1997, str. 5.

²⁰ UL L 371, 30.12.1987, str. 76.

²¹ UL L 357, 7.12.1989, str. 31.

²² UL L 346, 31.12.2003, str. 57.

²³ COM(2000) 769.

- (14) Vsaka država članica mora ostati v celoti odgovorna za ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki pod njeno pristojnostjo.
- (15) Varno ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki bi lahko z večjim sodelovanjem in usklajevanjem med državami članicami še izboljšali.
- (16) Resolucija Sveta z dne 15. junija 1992²⁴ je Komisijo pozvala, naj razvije skupen pristop in deluje z državami članicami v smeri usklajevanja ravni strategij ravnanja z radioaktivnimi odpadki in praks na ravni Skupnosti, kjer koli je to mogoče.
- (17) Strokovnjaki soglašajo, da, na temelju sedanjih dognanj, geološko odstranjevanje predstavlja najbolj primerno rešitev za dolgoročno ravnanje z odpadki z dolgo življenjsko dobo. Države članice bi morale preučiti možnost, da bi dale prednost globokemu geološkemu odstranjevanju v zvezi z odstranitvijo njihovih radioaktivnih odpadkov z dolgo življenjsko dobo, ob dolžnem upoštevanju njihovih specifičnih okoliščin.
- (18) Določitev roka za implementacijo primernih rešitev za ravnanje z radioaktivnimi odpadki bi morala zagotoviti, da na prihodnje rodove ne bo prenešeno preveliko breme, hkrati pa upoštevati, tako zdaj kot v prihodnje, osnovna načela varstva pred sevanjem, določena v Poglavju 1 Direktive 96/29/Euratom. Glede tega, ob upoštevanju finančnih shem, ki se nanašajo na zadevo, je priporočljivo, da ravnanje z odpadki plačuje proizvajalec odpadkov ali njihov trenutni lastnik.
- (19) Napredek, ki so ga države članice dosegle v smeri iskanja rešitev za ravnanje z različnimi oblikami radioaktivnih odpadkov, je za Komisijo pomemben, ko opravlja svoje dolžnosti, določene s Pogodbo, zlasti tiste, določene v poglavju 4 naslova II.
- (20) Bistveno je, da programi ravnanja z radioaktivnimi odpadki temeljijo na pomembnem znanju, ki izhaja iz raziskovanja in tehnološkega razvoja na različnih področjih, povezanih z radioaktivnimi odpadki, vključno z zmanjševanjem. S tem v zvezi je veliko skupnih zadev, s katerimi se sooča več držav članic, ki bi jih lahko naslovili na raven Skupnosti prek Okvirnih programov Skupnosti ter, kjer je to primerno, skozi druge pobude, kot je Evropski raziskovalni prostor, s ciljem dopolnjevanja in podpore dejavnostim držav članic.
- (21) Poleg tega je obveljalo spoznanje, da lahko sodelovanje na skupnih področjih raziskovanja in tehnološkega razvoja poteka v skladu s predpisi iz poglavja 1 naslova II Pogodbe ali pa se ga lahko zaupa enemu ali več skupnim podjetjem, ki se ga/jih ustanovi na podlagi poglavja 5 naslova II Pogodbe.
- (22) Medtem ko nič v tej direktivi ne namiguje, da bi države članice morale sprejeti prevoze radioaktivnih odpadkov, bi lahko bilo za države članice koristno, če bi sodelovale z namenom ustanovitve multinacionalnih programov za ravnanje z odpadki. Potrjeno je zlasti to, da bi si države članice, ki imajo le manjše količine radioaktivnih odpadkov, ali katerih ozemlje ali geološke značilnosti niso primerne za globoko shranjevanje, morda želele doseči sporazume z drugimi članicami za doseg skupnih rešitev za odstranjevanje.

---

²⁴ UL C 158, 25.6.1992, str. 3.

- (23) S ciljem čim boljše uporabe nacionalnih izkušenj in prispevka k razvoju skupnega pristopa k ravnanju z radioaktivnimi odpadki, bi nacionalna poročila moral pregledati Odbor izvedencev, sinergije pa je potrebno iskati z bistvenimi dejavnostmi, ki bodo potekale v skladu s Skupno konvencijo o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom ter varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki.
- (24) Uporabo te direktive bi morali preverjati skozi redna poročila držav članic –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1
Vsebina in področje uporabe

1. Ta direktiva dopolnjuje temeljne standarde, določene v členu 30 Pogodbe ESAE, kar zadeva zahteve za varno ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki, da bi:
  - (a) zagotovila varno ravnanje z vsem izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki, z namenom varstva zdravja delavcev in prebivalstva pred škodljivimi vplivi ionizirajočega sevanja, tako danes kot v bodoče;
  - (b) dosegla in ohranila visoko raven varnosti pri ravnanju z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki z namenom varstva zdravja delavcev in prebivalstva s sprejetjem vseh potrebnih previdnostnih in preventivnih ukrepov povsod po Skupnosti na učinkovit način;
  - (c) za izboljšanje učinkovitega javnega obveščanja in, kjer je to primerno, posvetovanja z namenom zagotovitve zahtevane preglednosti v pomembnem procesu odločanja.
2. Ta direktiva se uporablja v vseh fazah ravnanja z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki, ki izhajajo iz civilne uporabe.

Člen 2
Opredelitev pojmov

Za namene te direktive veljajo naslednje opredelitve pojmov:

- 1) „*Razgradnja*“ so vsi koraki, ki vodijo v prenehanje regulativnega nadzora jedrskega objekta (ki ni objekt za odstranjevanje); omenjeni koraki vključujejo tudi postopke dekontaminacije in razgradnje;
- 2) „*Izločanje*“ pomeni načrtovane in nadzorovane izpuste v okolje, kot zakonito prakso, znotraj mejnih vrednosti, ki jih je odobril regulativni organ, tekoče ali plinaste radioaktivne snovi, ki prihaja iz nadzorovanega jedrskega objekta med njegovim normalnim obratovanjem;
- 3) „*Odstranitev*“ pomeni namestitvev radioaktivnih odpadkov, vključno z izrabljenim gorivom, za katere ni predvidena nobena nadaljnja uporaba, v primeren objekt brez namena vrnitve;

- 4) „*Ionizirajoče sevanje*“ je prenos energije v obliki delcev ali elektromagnetnih valov z valovno dolžino 100 nanometrov ali manj ali s frekvenco 3×10^{15} Hertz ali več, ki lahko posredno ali neposredno proizvaja ione;
- 5) „*Radioaktivna snov*“ je vsaka snov, ki oddaja ionizirajoče sevanje;
- 6) „*Jedrski objek*“ je vsak civilni objekt in z njim povezani zemljišče, poslopja in oprema, kjer se radioaktivne snovi stalno ali začasno proizvajajo, predelujejo, uporabljajo, kjer se z njimi rokuje, se jih skladišči ali odstranjuje; ta opredelitev velja do trenutka, ko za objekt prenehajo veljati radiološke omejitve; opredelitev se ne nanaša na objekte za pridobivanje rudnin ter za objekte, v katerih se nahajajo le majhne količine radioaktivnih snovi, kot so zaprti radioaktivni viri za medicinske, raziskovalne in industrijske namene;
- 7) „*Cikel jedrskega goriva*“ pomeni vse faze v ciklu proizvodnje, uporabe in ravnanja z gorivom, ki se uporablja v jedrskih reaktorjih, vključno s koraki, kot je izločanje mineralov, konverzija, obogatitev, izdelovanje goriva, proizvodnja energije, shranjevanje izrabljenega goriva in/ali ponovna predelava, ki ji sledi recikliranje fisijske in oplodljive snovi ter shranjevanje osteklenelih drugih radioaktivnih odpadkov, kondicioniranje in inkapsulacija izrabljenega goriva in/ali drugih radioaktivnih snovi ter odstranjevanje;
- 8) „*Radioaktivni odpadki*“ so radioaktivna snov v plinasti, tekoči ali trdni obliki, za katero država članica ali fizična oz. pravna oseba, katere mnenje sprejme država članica, ne predvideva nobene uporabe več, in ki jo kot radioaktivne odpadke nadzoruje regulativno telo, v skladu z zakonodajnim in regulativnim okvirom države članice. Ta opredelitev ne zajema odpadkov, nastalih s postopki izločanja, ki vsebujejo samo radioaktivne snovi, nastale po naravni poti, in ne pokriva majhnih količin radioaktivnih snovi, kot so zaprti radioaktivni viri, če le-teh država članica, na ozemlju katere se nahajajo, ne določi kot radioaktivne odpadke;
- 9) „*Ravnanje z radioaktivnimi odpadki*“ so vse dejavnosti, vključno z dejavnostmi razgradnje, ki se nanašajo na ravnanje, predobdelavo, obdelavo, kondicioniranje, shranjevanje ali odstranjevanje radioaktivnih odpadkov, razen za prevoz zunaj objekta. Lahko vključuje tudi izločanja;
- 10) „*Regulativni organ*“ je vsak organ ali organi, ki ga (jih) imenuje zakonita oblast vsake države članice za zagotovitev licence in ureditev vseh vidikov varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki;
- 11) „*Licenca*“ je dovoljenje ali potrdilo, ki ga odobri regulativni organ za katero koli dejavnost, povezano z ravnanjem z jedrskim gorivom ali radioaktivnimi odpadki;
- 12) „*Ponovna predelava*“ je postopek ali operacija, katere namen je izločiti radioaktivni material iz jedrskega goriva za nadaljnjo uporabo;
- 13) „*Prevoz*“ so vse operacije, ki vključujejo premeščanje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov s kraja, kjer so nastali, vključno s prevozom za shranjevanje ali odstranitev;

- 14) „Izrabljeno (jedrsko) gorivo“ je jedrsko gorivo, ki je bilo obsevano in trajno odstranjeno iz reaktorskega jedra;
- 15) „Shranjevanje“ je skladiščenje radioaktivnih odpadkov ali izrabljenega jedrskega goriva v objektu, ki skrbi za njegovo zadrževanje z namenom ponovne pridobitve.

Člen 3

Splošne zahteve za varno ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi bodo zagotovile ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki na način, ki bo delavce in prebivalstvo ustrezno zaščitil pred radiološkimi tveganji.
2. Države članice naredijo potrebne korake za zagotovitev, da nastajanje radioaktivnih odpadkov ostane na najmanjši možni ravni.
3. Države članice ustanovijo ali imenujejo regulativni organ, ki mu bodo zaupale izvajanje nacionalne zakonodaje in regulativnega okvira z vodenjem varnosti ravnanja z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki. Regulativni organ bo dobil ustrezne pristojnosti, na voljo pa bo imel potrebne finančne in človeške vire za izpolnjevanje odgovornosti, ki mu je dodeljena. Med opravljanjem njegovih dolžnosti bodo naloge tega organa učinkovito ločene od nalog katerega koli drugega organa, organizacije, tako zasebne kot javne, kar zadeva ravnanje z izrabljenim jedrskim gorivom ali radioaktivnimi odpadki.
4. Države članice zagotovijo, da bodo primerni finančni viri dosegljivi za potrebe podpore varnemu ravnanju z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki, vključno z dejavnostmi razgradnje.
5. Države članice zagotovijo visoko raven preglednosti zadev, povezanih z ravnanjem z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki na območju pod njihovo pristojnostjo. To dosežejo z učinkovitim obveščanjem prebivalcev in, kjer je potrebno, posvetovanja z njimi, kot tudi s pristojnimi organi držav v sosesčini jedrskega objekta pod pristojnostjo ene izmed držav članic, ki bi lahko bile prizadete v primeru radiološkega izrednega dogodka na teh objektih. Države članice zagotovijo javno obveščanje o ukrepih, ki jih bodo izvajale ter o napredku v procesu odločanja, predvsem kar zadeva način za izbiro lokacije za skladiščenje odpadkov, ali za njihovo odstranjevanje (če je sploh predvidena).

Člen 4

Nacionalni programi za ravnanje z radioaktivnimi odpadki

1. Vsaka država članica ustanovi in stalno posodablja jasno opredeljen nacionalni program za ravnanje z radioaktivnimi odpadki, ki vključuje vse radioaktivne odpadke pod njeno pristojnostjo in pokriva vse faze tega ravnanja.

Države članice proučijo možnost, da bi dale prednost globokemu geološkemu odstranjevanju, ob upoštevanju njegovih posebnih okoliščin.

2. Nacionalni program vsebuje popis količine radioaktivnih odpadkov, s katerimi ravna v državi članici. Popis je treba sestaviti pod nadzorom države članice. Program pokriva vse vidike dolgoročnega ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim jedrskim gorivom, ki ni namenjeno ponovni predelavi, ali, v primeru goriva za raziskovalni reaktor, ni namenjeno ponovni predelavi in ni podvrženo sporazumom o ponovnem sprejetju z državo, v kateri je bilo proizvedeno.

Ukrepi v programu odražajo raven dejavnosti in količino radioaktivnih odpadkov, nastalih v državi članici.

3. Program posveča posebno pozornost splošnim zahtevam, naštetim v členu 3.
4. Program lahko vključuje pošiljke radioaktivnih odpadkov v drugo državo članico ali tretjo državo le, če se država izvora in ciljna država strinjata glede prevoza, še preden se ta sploh začne, in:
  - a) če so takšne pošiljke popolnoma v skladu z obstoječo zakonodajo Skupnosti, zlasti z Direktivo 92/3/Euratom, in mednarodnimi obvezami,
  - b) če jih pokrivajo dvostranski in večstranski sporazumi med državami, in
  - c) če se program izvaja v državah s primernimi zmogljivostmi v skladu s sprejetimi normami in standardi države izvora in, v primeru snovi v smislu člena 197 Pogodbe, če prevozi potekajo pod ustreznim varovanjem.

Člen 5

Časovni raspored za ravnanje z radioaktivnimi odpadki

- 1. Nacionalni program mora vsebovati časovni raspored dolgoročnega ravnanja z radioaktivnimi odpadki, ki bo pokrival tako odpadke z nizko ravnijo radioaktivnosti, kot tiste s srednjo in visoko ravnijo.**
- 2. Če država članica meni, da ni primerne alternative odstranjevanju, omenjena rešitev pa še ni možna, bo ta država kot minimum v svoj program vključila datume naslednjih točk:**
  - a) licence za razvoj ene (ali več) lokacij za odstranjevanje**
  - b) licence za izvedbo odstranjevanja v za to določenem (-ih) objektu (-ih)**
  - (c) Država članica se lahko odloči, da bo shranila več kategorij radioaktivnih odpadkov na isti lokaciji.**
- 3. Države članice lahko naknadno dopolnijo časovni raspored, da bi z njim, med drugim, pokrile nadaljnje lokacije in objekte za odstranjevanje.**

Člen 6

Raziskovanje in tehnološki razvoj pri ravnanju z radioaktivnimi odpadki

1. Program ravnanja z radioaktivnimi odpadki mora, v okviru člena 4 te direktive, upoštevati raziskave in tehnološki razvoj na področju radioaktivnih odpadkov.
2. Na temelju nacionalnih poročil držav članic v skladu s členom 8 te direktive, mora Komisija določiti skupna področja raziskav in tehnološkega napredka, ki bi jih lahko usklajevali na ravni Skupnosti, ob polnem upoštevanju raziskovalnih dejavnosti in programov usposabljanja, sprejetih v skladu s členom 7 Pogodbe.
3. Komisija mora spodbujati sodelovanje med državami članicami na skupnih področjih raziskovanja in tehnološkega razvoja, v skladu s predpisi iz poglavja 1 naslova II Pogodbe, večinoma skozi instrumente Okvirnih programov raziskav in tehnološkega razvoja.

Člen 7

Odbor strokovnjakov

- 1. Ustanovi se Odbor strokovnjakov (v nadaljevanju „Odbor“) za izvajanje nalog iz člena 8.**
- 2. Odbor sestavljajo strokovnjaki s področja varnosti in ravnanja z izrabljenim gorivom ter radioaktivnimi odpadki, ki jih imenujejo države članice.**
- 3. Odbor sprejme proceduralna pravila in določi predsednika med svojimi člani. Komisija deluje kot sekretariat Odbora.**

Člen 8

Nacionalna poročila in povzetki

1. Vsaka država članica Komisiji predloži izčrpno nacionalno poročilo o dejavnostih, opravljenih v skladu s členom 3 in programih iz členov 4 in 5. Država članica lahko navede, kateri deli poročila naj ostanejo zaupni.
2. Prvo poročilo se predloži v treh letih od datuma, določenega v členu 9(1), pozneje pa v enakih časovnih presledkih kot poročila, ki bodo pripravljena v skladu s členom 32 Skupne konvencije o varnosti ravnanja z izrabljenim jedrskim gorivom in radioaktivnimi odpadki.

Komisija bo ob posvetovanju z Odborom določila smernice vsebine in rokov za poročila, da bi tako v največji možni meri zagotovila doslednost v poročilih, ki morajo biti sestavljena v skladu s členom 32 Skupne konvencije.

3. Poročilo, na katerega se nanaša prvi odstavek, mora prav tako povzeti raziskave in tehnični razvoj, ki ga izvaja ali ga načrtuje država članica, ob upoštevanju legitimnih zahtev glede zaupnosti, vključno z informacijami v zvezi s pričakovanim trajanjem in datumi za dokončanje.

4. **Poročila, na katera se nanaša prvi odstavek, pregleda Odbor. Odbor nato poda mnenje o vsakem izmed poročil, ki lahko vsebuje priporočila državi članici. Komisija pripravi pregled, med katerim lahko od države članice zahteva dodatne informacije. Komisija mnenje Odbora posreduje zadevni državi članici. Slednja v šestih mesecih predstavi svoje pripombe, če jih ima, vključno z ukrepi, ki jih je sprejela ali jih šele namerava sprejeti v odgovor na mnenje Odbora.**
5. Komisija vsaka tri leta, po posvetovanju z Odborom, Evropskemu parlamentu in Svetu, v skladu s časovnimi roki, določenimi v drugem odstavku, posreduje povzetek ravnanja z radioaktivnimi odpadki v Evropski uniji. Povzetek temelji na podatkih iz nacionalnih poročil iz prvega odstavka, kot tudi na ugotovitvah postopka pregleda iz četrtega odstavka.

Člen 9
Izvajanje

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, uredbe in upravne določbe, potrebne za usklajitev s to direktivo, napozneje do [dve leti od datuma, navedenega v členu 10].
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
3. Države članice Komisiji posredujejo besedilo glavnih predpisov v nacionalnih zakonih, ki jih bodo sprejele na področju, ki ga pokriva ta direktiva.

Člen 10
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 11
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik